

بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی سیاهه ی شخصیت بزرگسال منطبق با DSM-5

سهراب امیری^۱

دریافت مقاله Jul 27, 2017
پذیرش مقاله Dec 17, 2017

با توجه به نگرانی‌های گوناگون در ارتباط با طبقات اختلال شخصیت از زمان نسخه ی سوم راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی، یک مدل جایگزین اختلال شخصیت در بخش سوم DSM-5 فراهم شده است. هدف پژوهش حاضر بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی سیاهه ی شخصیت DSM-5 بزرگسال بر روی جامعه ی بهنجار بود. برای این منظور ۲۷۸ نفر از دانشجویان به صورت نمونه-گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب و با سیاهه ی شخصیت DSM-5 بزرگسال، مقیاس سه گانه تاریک و پرسشنامه پنج عامل شخصیت مورد آزمون قرار گرفتند. اعتبار ملاکی پرسشنامه با دیگر مقیاس‌ها حاکی از اعتبار تفکیکی و همگرایی مطلوب بود. همچنین ساختار عاملی آن با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی ارزیابی شد. نتایج حاصل از تحلیل عاملی نشان داد سیاهه ی شخصیت DSM-5 بزرگسال دارای ۵ عامل است و بررسی اعتبار پرسشنامه با استفاده از ضرایب آلفا، باز آزمایی و دونیمسازي نشان دهنده ی ثبات پرسشنامه بود. در مجموع یافته‌ها نشان داد که سیاهه ی شخصیت DSM-5 بزرگسال دارای ویژگی روان‌سنجی مطلوبی در نمونه جمعیتی ایرانی است و می-توان از این ابزار در مطالعات صورت گرفته در فرهنگ ایرانی استفاده کرد.

واژگان کلیدی: سیاهه ی شخصیت، پنج عامل بزرگ، صفات تاریک، روان‌سنجی

مقدمه

با توجه به نگرانی‌های گوناگون در ارتباط با طبقات اختلال شخصیت از زمان نسخه ی سوم راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی (انجمن روان‌پزشکی آمریکا، ۱۹۸۰) مانند فقدان نمرات برش دارای اعتبار تجربی، هم‌ریختی گسترده و عدم ثبات زمانی (ویدیکر و ثورل، ۲۰۰۷)، یک مدل جایگزین اختلال شخصیت^۱ (AMPD) در بخش سوم DSM-5، همراه با ملاک‌های اختلال شخصیت کلاسیک فهرست شده در بخش دوم DSM-5 (که شامل ملاک‌های اختلال شخصیت محور دوم DSM-IV فراهم شد. مدل جایگزین اختلال شخصیت DSM-5 مستلزم شواهد مربوط به اختلال خود و کارکردهای بین فردی شخصیت (ملاک A) حداقل در سطح متوسط برای تشخیص اختلال

۱. دپارتمان روان‌شناسی، دانشگاه ارومیه. ارومیه. ایران. Amirsohrab@yahoo.com

شخصیت است. یک مولفه ی اصلی (ملاک B) مدل جایگزین اختلال شخصیت DSM-5، مدل تجربی صفات شخصیت ناسازگارانه است (کروگر و مارکون، ۲۰۱۴). به طور خاص، مدل جایگزین اختلال شخصیت به متخصصان بالینی این امکان را می دهد که پنج حیطه ی اصلی شخصیت ناسازگارانه شامل عاطفی منفی^۱ (فراوانی و شدت تجربه ی سطوح بالای هیجان های منفی در گستره ی وسیع)، گسلس^۲ (اجتناب از تجارب اجتماعی و هیجانی)، آنتاگونیسم^۳ (رفتارهایی که فرد را در مقابله با دیگران قرار می دهد)، عدم بازداری^۴ (جهت گیری به سمت ارضای فوری و رفتار تکانشی) و سایکوتیک^۵ (رفتارها و شناخت هایی که از نظر فرهنگی غیرعادی، عجیب و غریب و نامعمول است) را در نظر بگیرند.

این مدل بازنمایی کننده مجموعه ای از مدل های بعدی آسیب شناسی شخصیت است، بر روی انواع ناسازگارانه ی شخصیت تمرکز کرده است (کلارک، ۲۰۰۷؛ هارکنس، مک نالتی و بن پوراث، ۱۹۹۵؛ ثورل و دورنت، ۲۰۰۵؛ ویدیگر و سیمونسن، ۲۰۰۵). اگرچه اجماع نظر وجود دارد که صفات شخصیت برای تشخیص اختلال شخصیت کافی نیست (لیورسلی و جانگ، ۲۰۰۰؛ واک فیلد، ۲۰۰۸)، باید توجه داشت که صفات سیاهه ی شخصیت DSM-5 صفات شخصیتی ناسازگارانه هستند و نه صفات شخصیتی سازگارانه. در واقع، پنج صفت شخصیتی ناسازگارانه خاص را در برمی گیرد با تمرکز بر روی قطب هایی که با تعاریف کلاسیک اختلال شخصیت مرتبط است. اگر چه ارزیابی سطوح شدت اختلال در خود عملکرد بین فردی شخصیتی نمی تواند به سادگی از طریق ارزیابی سطوح صفات اختلال شخصیت مبتنی بر مدل جایگزین اختلال شخصیت DSM-5 انجام شود، اما باید تاکید داشت که صفات شخصیت ناکارآمد بازنمایی کننده ی شاخص های شناختی، رفتاری و عاطفی ناکارآمدی شخصیتی هستند؛ یعنی هر دو اختلال متوسط تا شدید کارکرد شخصیتی (خود/بین فردی)، و وجود یک یا بیشتر صفات شخصیتی آسیب شناختی برای تشخیص اختلال شخصیت بر اساس مدل جایگزین اختلال شخصیت DSM-5 ضروری است (اسکودل، ۲۰۱۴).

بر اساس مدل جایگزین اختلال شخصیت کروگر و همکاران سیاهه ی شخصیت DSM-5 (PID-5) را شکل دادند؛ PID-5 یک پرسشنامه ی خود گزارش دهی ۲۲۰ ماده ای با طیف پاسخ چهار درجه ای است؛ این شامل ۲۵ مقیاس اولیه است که می تواند در قالب ۵ عامل سطح بالا (عاطفی منفی، گسلس، آنتاگونیسم، عدم بازداری و سایکوتیک) قرار گیرد. در واقع، ادبیات روبه رشدی شواهد همسانی برای اعتبار مدل صفات DSM-5 فراهم ساخته است همچنان که این صفات در PID-5 عملیاتی شده است.

1. Negative Affectivity
2. Detachment

3. Antagonism
4. Disinhibition

5. Psychoticism

شواهد گسترده‌ای نشان می‌دهد که PID-5 قادر است واریانس قابل توجه و پایداری از اختلالات شخصیت DSM-IV را تبیین کند و نیز برای سازه‌های بالینی خاص فراتر از صفات و اختلال‌های شخصیتی قابل کاربرد است (کروگر و مارکون، ۲۰۱۴)؛ علاوه بر این صفات DSM-5 همچنان که در PID-5 عملیاتی شده است می‌تواند در قالب گستره ناسازگارانه ی مدل پنج عامل شخصیت در نظر گرفته شود (سوزوکی، سامویل، پاهلن و کروگر، ۲۰۱۵). همچنین مقیاس‌های PID-5 در فراهم ساختن ابعادی برای تشخیص ساختار تجربی آسیب‌شناسی روانی سودمند هستند (رایت و سیمز، ۲۰۱۴). داده‌ها قویاً از ساختار سلسله مراتبی صفات آسیب‌شناختی PID-5 با یک مدل دو عاملی (صفت آسیب‌شناسی درون‌سازی و صفت آسیب‌شناسی برون‌سازی) و یک مدل سه عاملی (درون‌سازی، برون‌سازی و گسلش) تا مدل پنج عاملی ابعاد شخصیت ناسازگارانه حمایت می‌کنند (رایت و همکاران، ۲۰۱۲). PID-5 به تعدادی از زبان‌ها شامل فرهنگ ایتالیایی ترجمه شده است (فوستاتی، کروگر، مارکون، برونی و همکاران، ۲۰۱۳).

یک فرم بسیار کوتاه از PID-5 (PID-5-BF)^۱ برای محققان و متخصصان بالینی در دسترس است (انجمن روان‌پزشکی آمریکا، ۲۰۱۳ ب). PID-5-BF به عنوان نسخه ی تضمینی سنجش مدل جایگزین اختلال شخصیت بیان نشده است. این مقیاس برای غربال‌گری اختلالات احتمالی شخصیت بر اساس ملاک B در DSM-5 طراحی شده است. به عنوان یک مقیاس غربال‌گری آسیب‌شناسی شخصیت، PID-5-BF دارای چندین مزیت بالقوه است. PID-5-BF یک مقیاس ۲۵ ماده‌ای خودگزارش‌دهی صفات شخصیت ناسازگارانه برای هر دو بزرگسال و نوجوان است. ماده‌های PID-5-BF برگرفته از PID-5 خودگزارش‌دهی ۲۲۰ ماده‌ای است و همانند PID-5 بر اساس طیف چهار درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود (انجمن روان‌پزشکی آمریکا، ۲۰۱۳ ب). از طرفی دسترسی پذیری یک مقیاس کوتاه و معتبر غربال‌گری برای ابعاد ناسازگارانه ی شخصیت می‌تواند احتمال تشخیص زودرس آسیب‌شناسی بالقوه شخصیتی را افزایش داده و به دنبال آن ارزیابی رسمی‌تر را انجام داد (نوبین، وِنتا و شارپ، ۲۰۱۳؛ پاتل، شارپ و فوناگی، ۲۰۱۱).

بنابراین با توجه به اهمیت نقش شخصیت در طیف وسیعی از کارکردهای روان‌شناختی بهنجار و مرضی، نقش مهم آن در سازگاری افراد، بدیع بودن سیاهه ی شخصیت DSM-5 بزرگسال و عدم بررسی اعتبار و روایی این ابزار در فرهنگ ایرانی، بررسی خصوصیات روان‌سنجی و ساختار

عاملی با توجه به جامعه‌ی ایرانی، ضروری می‌نماید. بر همین اساس، پژوهش حاضر با هدف تهیه‌ی نسخه‌ی سیاهه‌ی شخصیت DSM-5 بزرگسال و بررسی خصوصیات روان‌سنجی آن انجام شده است.

روش

این پژوهش یک پژوهش توصیفی و روان‌سنجی است. جامعه‌ی آماری مطالعه شامل دانشجویان دانشگاه بوعلی سینا در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ بودند. از این جامعه، ۲۷۸ نفر دانشجو به صورت نمونه-گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب و بعد از اخذ رضایت کتبی با پرسشنامه‌ی سیاهه‌ی شخصیت DSM-5، مقیاس سه‌گانه تاریک کوتاه (SD3)^۱، پرسشنامه‌ی پنج عامل شخصیت^۲ (فرم کوتاه ۶۰ سوالی) مورد آزمون قرار گرفتند.

سیاهه‌ی شخصیت DSM-5 بزرگسال شامل ۲۵ ماده است که برای پنج بُعد ارزیابی صفات مدل جایگزین اختلال شخصیت شامل عاطفی منفی، گسلس، آنتاگونیسم، عدم بازداری و سایکوتیک در هر دو بزرگسالان و نوجوانان طراحی شده است. هر خرده‌مقیاس دربردارنده‌ی ۵ ماده است و بر اساس طیف لیکرت چهار درجه‌ای از کاملاً نادرست=۰ تا کاملاً درست نمره‌گذاری می‌شود (کروگر، درینگر، مارکون، واتسون و همکاران، ۲۰۱۳). به منظور تهیه‌ی نسخه‌ی فارسی سیاهه‌ی شخصیت DSM-5 بزرگسال، محقق و دو متخصص زبان انگلیسی پرسشنامه مذکور را به فارسی روان برگردانده و سپس متن ترجمه شده مورد ویراستاری قرار گرفت. در گام بعد متن ترجمه شده، توسط محقق و متخصصان زبان انگلیسی دوباره به زبان انگلیسی برگردانده شده و دو نسخه با یکدیگر منطبق شدند. سپس پرسشنامه در اختیار دو تن از متخصصان روان‌شناسی قرار گرفت تا روایی صوری آن را بررسی نمایند. پس از مطابقت دو نسخه ترجمه و اصلی و رفع ایرادات، پرسشنامه بر روی ۴۰ نفر از دانشجویان مشابه با جامعه نهایی پژوهش اجرا و پس از دریافت بازخوردهای لازم درباره‌ی محتوای گویه‌ها و رفع ضعف‌های مطرح شده، نسخه نهایی پرسشنامه جهت استفاده تهیه گردید.

مقیاس سه‌گانه تاریک کوتاه (SD3) شامل ۲۷ ماده و سه زیرمقیاس است. هر یک از سه زیرمقیاس این پرسشنامه نیز شامل ۹ ماده است که به منظور ارزیابی سه صفت شخصیتی ماکیاولیستی، خودشیفتگی و جامعه‌ستیزی به کار می‌روند. تهیه‌کنندگان مقیاس نمره‌ی برش جهت صفات سه‌گانه تاریک مشخص ساخته‌اند و به این منظور باید از نمرات استاندارد شده بهره گرفت. در پژوهش جان و پایلوس (۲۰۱۴) دامنه‌ی ضرایب آلفای ۰/۶۸ تا ۰/۷۴ و همچنین همبستگی درونی ۰/۲۲ تا ۰/۴۰ برای

1. Short Dark Triad Scale (SD3)

2. Bif Five personality Questionnaire

زیر مقیاس‌های این مقیاس به دست آمده است. اعتبارسنجی هم‌تا نیز بر روی ۶۵ دانشجوی صورت پذیرفت (جان و پایلوس، ۲۰۱۴). ضرایب باز آزمایی در بازه ی زمانی دو هفته ۰/۷۷ تا ۰/۸۴ گزارش شده است (پایلوس و جان، ۲۰۱۱). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس سه گانه تاریک در جامعه ایران بیانگر ویژگی‌های مطلوب این بود، ضرایب آلفای کرونباخ زیرمقیاس‌های جامعه‌ستیزی، ماکیاولیسم و خودشیفتگی به ترتیب برابر با ۰/۶۹، ۰/۷۱، و ۰/۸۲ به دست آمده است. همچنین ضرایب باز آزمایی برابر با ۰/۷۹، ۰/۷۳، و ۰/۶۶ گزارش گردیده است که نشان دهنده ی ثبات مطلوب این مقیاس است (امیری و یعقوبی، ۲۰۱۶).

پرسشنامه ی پنج عامل شخصیت (فرم کوتاه ۶۰ سوالی) در سال ۱۹۸۵ توسط مک کری و کاستا ارایه شده و در سال ۱۹۹۳ مورد تجدیدنظر قرار گرفته بانام NEO-PI-R ارایه شده است که پنج عامل اصلی و شش ویژگی هر عامل را می‌سنجد. زیرمقیاس‌های آن نیز هم‌سانی درونی خوبی را نشان داده‌اند، به طوری که مک کری و کاستا ضرایب آلفای کرون باخ ۰/۶۸ برای موافق بودن تا ۰/۸۶ برای روان رنجور خوبی را برای آن گزارش کرده‌اند (کاستا و مک کری، ۱۹۹۲). این آزمون در ایران توسط حق شناس اجرا و هنجاریابی شده است که ضرایب آلفای کرون باخ آن در مطالعه نمونه ۵۱۲ نفری، به ترتیب برای روان رنجورخویی، برون‌گرایی، باز بودن به تجربه، توافق و وجدانی بودن ۰/۸۰، ۰/۶۰، ۰/۵۱، ۰/۵۴ و ۰/۶۷ گزارش شده است (حق شناس، ۲۰۰۹).

به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از ضریب آلفای کرونباخ، باز آزمایی و دونیم سازی و تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی استفاده شد. داده ها با استفاده از بیست و دومین ویرایش نرم افزار SPSS و Lisrel 8.8 مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

در جدول ۱ مولفه‌های توصیفی مقیاس‌ها ارایه شده است

جدول ۱. مولفه‌های توصیفی زیر مقیاس‌های سیاهه ی شخصیت DSM-5 بزرگسال

زیر مقیاس	M (sd)	α	ضریب باز آزمایی	دو نیم کردن
عاطفه منفی	۱۱/۸۶ (۳/۱۲)	۰/۸۲	۰/۵۹***	۰/۸۲
گسلش	۱۱/۲۶ (۲/۰۸)	۰/۷۵	۰/۶۱***	۰/۷۲
آناگونیم	۱۰/۴۴ (۲/۰۳)	۰/۷۴	۰/۴۸***	۰/۷۱
عدم بازداری	۱۱/۶۱ (۲/۴۲)	۰/۷۷	۰/۷۲***	۰/۶۹
سایکوتیک	۱۰/۸۸ (۲/۶۶)	۰/۶۸	۰/۶۲***	۰/۶۲

** P< 0/01

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد که ضرایب آلفای کرونباخ رضایت‌بخش بوده و همچنین، داده‌های تمام ضرایب باز آزمایشی و دو نیمساز معنادار هستند. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که سیاهه ی شخصیت DSM-5 بزرگسال (کروگر و همکاران، ۲۰۱۳)، از همسانی درونی مطلوبی برخوردار است. روایی سیاهه ی شخصیت DSM-5 بزرگسال (کروگر و همکاران، ۲۰۱۳)، با دو روش روایی ملاکی (اجرای هم‌زمان با مقیاس سه‌گانه تاریک کوتاه و پرسشنامه پنج عامل شخصیت و همبستگی بین زیر مقیاس‌ها مورد بررسی قرار گرفت که در جدول ۲ درج گردیده است.

جدول ۲. ضرایب همبستگی بین زیر مقیاس‌های سیاهه ی شخصیت DSM-5 بزرگسال با صفات تاریک و

پنج عامل شخصیت											
زیر مقیاس	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
عاطفه منفی	۱										
گسلش	۰/۴۳ °	۱									
آنتاگونیسم	۰/۵۳ °	۰/۳۲ ^{**}	۱								
عدم بازداری	۰/۴۵ °	۰/۴۰ °	۰/۴۹ °	۱							
سایکوتیک	۰/۶۳ °	۰/۳۲ °	۰/۴۲ °	۰/۴۱ °	۱						
ماکیاولیسم	۰/۱۴ °	۰/۱۸ °	۰/۰۴	-۰/۱۴ °	۰/۱۳ °	۱					
خودشیفته	۰/۰۸	۰/۰۷	۰/۱۷ °	۰/۱۵ °	۰/۱۱ °	۰/۰۹	۱				
سایکوپات	۰/۰۹	۰/۲۱ °	۰/۲۴ °	۰/۲۷ °	۰/۳۶ °	۰/۱۵ °	۰/۱۵ °	۱			
گشودگی	-۰/۱۷	۰/۰۷	-۰/۱۲ °	۰/۱۱ °	۰/۰۹	-۰/۰۷	۰/۱۱ °	۰/۰۶	۱		
با وجدان بودن	-۰/۱۸ °	-۰/۱۳ °	-۰/۱۴ °	۰/۰۸	-۰/۰۷	۰/۱۱ °	-۰/۱۲ °	۰/۰۴	۰/۱۶ °	۱	
برون‌گرایی	-۰/۱۵ °	-۰/۱۴ °	-۰/۰۸	-۰/۱۱ °	-۰/۱۴ °	۰/۱۴ °	۰/۱۶ °	۰/۱۰ °	۰/۲۳ °	۰/۱۵ °	۱
موافق بودن	-۰/۲۱ °	۰/۱۷ °	-۰/۱۵ °	-۰/۱۸ °	-۰/۱۹ °	-۰/۱۰ °	-۰/۰۶	۰/۰۷	۰/۱۹ °	۰/۲۸ °	۰/۱۳ °
روان‌رنجوری	۰/۲۹ °	۰/۲۴ °	-۰/۰۸	۰/۱۷ °	-۰/۱۰ °	۰/۰۹	۰/۱۱ °	-۰/۱۲ °	-۰/۰۵	۰/۱۴ °	-۰/۰۹

** P<0/01 * P<0/05

الگوی ضرایب همبستگی بین زیر مقیاس‌ها در جدول ۲ نشان می‌دهد که روابط درونی مناسبی بین زیر مقیاس‌ها وجود دارد. همچنین الگوی ضرایب همبستگی زیر مقیاس‌ها مقیاس سه‌گانه تاریک کوتاه (جان و پایلوس، ۲۰۱۴) و پرسشنامه ی پنج عامل شخصیت (کاستا و مک کری، ۱۹۹۲) بیانگر روایی ملاکی هم‌زمان مطلوب سیاهه ی شخصیت DSM-5 بزرگسال (کروگر و همکاران، ۲۰۱۳) است. به منظور بررسی ساختار مجموعه سوال‌ها از تحلیل عاملی اکتشافی و تحلیل عاملی تایید یا ستفاده شد. تحلیل عاملی اکتشافی با چرخش‌های مختلف و با استفاده تحلیل مولفه ی اصلی و چرخش واریماکس انجام شد. میزان ارزش به دست آمده برای کفایت نمونه‌گیری کیسر-می‌یر-الکین (KMO) برابر با

۰/۶۳۰ بود و همچنین آزمون کروییت بارتلت ($\text{Chi-Square}=3669/801$) نشان داد که تحلیل عاملی امکان‌پذیر است. نتایج نمودار شیب دامنه ی عوامل (اسکری پلات) و تحلیل مولفه‌های اصلی وجود ۵ مولفه ی با ارزش‌های بیشتر از ۱ را نشان داد. داده‌های نشان می‌دهد که بارهای عاملی استخراج شده بالاتر از ۰/۴۰ هستند و توزیع ماده‌ها در عامل‌ها با زیربنای نظری ساختار اصلی پرسشنامه مطابقت دارد و در مجموع ۵ عامل مذکور ۵۰/۷۵ درصد واریانس را تبیین می‌کردند. به منظور بررسی برازش ساختار ۵ عاملی سیاهه ی شخصیت DSM-5 بزرگسال (کروگر و همکاران، ۲۰۱۳) از تحلیل عاملی تاییدی به روش حداکثر درست نمایی^۱ و با استفاده از نرم‌افزار لیزرل استفاده شد (جورسگوگ و سوربوم، ۲۰۰۶). تحلیل عاملی تاییدی با استفاده از نرم‌افزار لیزرل سه طبقه از شاخص‌های برازش مدل را ارایه داد. شاخص‌های برازندگی هنجار شده^۲ (NFI)، برازندگی نسبی^۳ (RFI) و نیکویی برازش^۴ (GFI) هر چقدر نزدیک به یک باشد بیانگر برازش مطلوب الگو است. در پژوهش حاضر از معتبرترین نمرات برش برای ارزیابی برازش مدل استفاده شد. $\text{SRMR} < 0.08$ نشان دهنده ی برازش مطلوب و $\text{SRMR} < 0.10$ نشان دهنده ی برازش قابل قبول و زمانی که $\text{SRMR} > 0.10$ است مدل رد می‌شود (هو و بنتلر، ۱۹۹۹).

ارزش شاخص $\text{RMSEA} \leq 0.08$ نشان دهنده س مدل خوب، RMSEA بین ۰.۰۸ و ۰.۱۰ نشان دهنده ی مدل قابل قبول است. در نهایت $\text{CFI} \geq 0.95$ نشان دهنده ی برازش خوب مدل است (هو و بنتلر، ۱۹۹۹). به دلیل اینکه آماره X^2 نسبت به اندازه ی نمونه حساس است، از همین رو میزان X^2 همراه با درجه آزادی (X^2/df) برای ارزیابی برازش کلی مدل محاسبه گردید. میزان $X^2/\text{df} < 2$ نشان دهنده ی برازش خوب مدل و میزان X^2/df پیرامون ۳ نشان دهنده ی برازش قابل قبول مدل است. میزان X^2/df برابر ۳.۲۱ بود که پیرامون ۳ بوده و بنابراین نشان دهنده ی برازش قابل قبول مدل است. علاوه بر این شاخص برازندگی $\text{SRMR} = 0.02$ نشان دهنده ی برازش مطلوب مدل هشت عاملی بود و شاخص‌های برازش $\text{CFI} = 0.94$ و $\text{RMSEA} = 0.02$ برازش خوب مدل را نشان داد.

بحث و نتیجه‌گیری

ابزارهای خود گزارش دهی به منظور سنجش ابعاد شخصیت شکل یافته است. با این حال، این ابزارها منطبق با تغییرات نسخه پنجم راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی طراحی نشده است. از این

1. Maximum likelihood method
2. Normed Fit Index (NFI)

3. Relative Fit Index (RFI)
4. Goodness of Fit Index (GFI)

رو، مطالعه ی حاضر به ارزیابی و اعتبار سنجی سیاهه ی شخصیت DSM-5 بزرگسال با استفاده از بررسی اعتبار، روایی و ساختار عاملی در نمونه ی جمعیتی بهنجار پرداخت. یافته‌های حاضر حمایت روشنی برای اعتبار و روایی سیاهه ی شخصیت DSM-5 بزرگسال، به عنوان پرسشنامه ی جدید شخصیت جهت از بین بردن محدودیت‌های پرسشنامه‌های موجود فراهم ساخت. همچنان که از پژوهش‌های پیشین انتظار می‌رفت (کروگر و همکاران، ۲۰۱۳)، تحلیل عاملی پرسشنامه SCQA نشان داد که راه حل پنج عاملی از برازش مطلوبی برخوردار است. این یافته همسو با مطالعاتی است که ساختار عاملی سیاهه ی شخصیت DSM-5 بزرگسال را مورد بررسی قرار داده‌اند (کروگر و همکاران، ۲۰۱۳). نتایج نشان داد که پنج زیر مقیاس عاطفه ی منفی، گسلش، آنتاگونیسم، عدم بازداری، و سایکوتیک از روایی درونی مطلوبی برخوردار هستند. بررسی ساختار عاملی و الگوهای بارهای عاملی سیاهه ی شخصیت بزرگسال با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی نتایج مشابه راه حل پنج عاملی کروگر و همکاران (۲۰۱۳) به دست داد و تمام بارهای عاملی بالای ۰/۴ قرار داشتند.

بررسی اعتبار سیاهه ی شخصیت بزرگسال از طریق محاسبه ی ضرایب آلفا، ضرایب باز آزمایشی و دونیم سازی نشانگر اعتبار مطلوب این مقیاس بود. ضرایب آلفا زیر مقیاس‌ها ۱۱. عاطفه ی منفی (عامل اول) ۲. گسلش (عامل دوم) ۳. آنتاگونیسم (عامل سوم) ۴. عدم بازداری (عامل چهارم) ۵. سایکوتیک (عامل پنجم) به ترتیب ۰/۸۲، ۰/۷۵، ۰/۷۴، ۰/۷۷ و ۰/۶۸ به دست آمد و دامنه ی ضرایب باز آزمایشی و دو نیمسازای حاکی از مطلوب بودن اعتبار سیاهه ی شخصیت بزرگسال است، این یافته‌ها همسو با مطالعه کروگر و همکاران (۲۰۱۳) است که نسخه ی اصلی سیاهه ی شخصیت بزرگسال را شکل دادند. روایی سیاهه ی شخصیت بزرگسال نوجوانان با مقیاس سه گانه تاریک کوتاه (جان و پایلوس، ۲۰۱۴) و پرسشنامه پنج عامل شخصیت (کاستا و مک کری، ۱۹۹۲) نشان دهنده ضرایب همبستگی مطلوب بین زیر مقیاس‌های سیاهه ی شخصیت بزرگسال و صفات تاریک بود ($P < ۰/۰۰۱$) این نتیجه نشان دهنده روایی همگرایی سیاهه ی شخصیت بزرگسال بود. زیر مقیاس‌های سیاهه ی شخصیت بزرگسال و پرسشنامه ی پنج عامل شخصیت همبستگی معناداری را نشان داد ($P < ۰/۰۱$). ویژگی‌های روان‌سنجی سیاهه ی شخصیت بزرگسال در پژوهش حاضر به ترتیب با مطالعات انجام گرفته در نسخه ی اصلی (کروگر و همکاران، ۲۰۱۳) همسویی نشان داد. با توجه به آنچه بیان شد فقدان ابزار مختص و در عین حال معتبر و سودمند به منظور سنجش ابعاد شخصیتی از نقاط ضعف پژوهش‌های حیطه ی شخصیت است. در نتیجه بدون توجه به زبان و فرهنگ و با در نظر داشتن الگوی بارهای عاملی همسان با پژوهش‌های پیشین (کروگر و همکاران، ۲۰۱۳) به نظر می‌رسد که سیاهه ی شخصیت بزرگسال ابزار

سودمندی جهت سنجش بهتر سازه‌های بنیادین شخصیت است. در مجموع ویژگی‌های روان‌سنجی مطلوب سیاهه ی شخصیت بزرگسال، قابلیت کاربرد در سطح وسیع و سنجش شخصیت را دارا بوده، و همچنین قابلیت این را داراست تا در سطوح پژوهشی و بالینی مورد استفاده قرار گیرد.

در مجموع تحلیل‌های اعتبار و روایی و تحلیل عاملی تاییدی نشان دهنده ی ویژگی‌های روان‌سنجی مطلوب سیاهه ی شخصیت بزرگسال بوده و یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج نسخه اصلی نتایج همسویی را گزارش داد (کروگر و همکاران، ۲۰۱۳)؛ و اینکه سیاهه ی شخصیت بزرگسال نشان داد که ابزار معتبری برای ارزیابی صفات شخصیتی است. همچنین شاخص‌های محاسبه شده جهت بررسی برازش مدل سیاهه ی شخصیت بزرگسال نوجوانان نشان داد که شاخص‌های (SRMR)، (RMSEA)، (X^2/df) به عنوان معتبرترین شاخص‌های برازندگی (براون، ۲۰۰۶؛ شرمیله / انگل و همکاران، ۲۰۰۳؛ هایر و همکاران، ۲۰۰۹؛ هو و بنتلر، ۱۹۹۹؛ تاباچنگک و فیدل، ۲۰۰۷) از برازش مدل حمایت می‌کنند. که این یافته همسو با نتایج نسخه اصلی سیاهه ی شخصیت بزرگسال نوجوانان بود (کروگر و همکاران، ۲۰۱۳).

References

- Amiri, S., & Yaghoob, A. (2016). Evaluation of the psychometric properties scale of Dark Triad of personality. *Research in Clinical Psychology and Counseling*, 6(1): 77-97.
- HqShnas, H. (2009). *personality psychology*. Faculty of Medical Sciences and Health Services.
- American Psychiatric Association. (1980). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (3rd Ed.). Washington, DC: Author.
- American Psychiatric Association. (1994). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (4th Ed.). Washington, DC: Author.
- American Psychiatric Association. (2013a). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (5th Ed.). Washington, DC: Author.
- American Psychiatric Association. (2013b, June 15). *Online assessment measures: The Personality Inventory for DSM-5—Brief Form (PID-5-BF)—Child Age 11–17*. Retrieved from <http://www.psychiatry.org/practice/dsm/dsm5/online-assessment-measures>.
- Brown, T. A. (2006). *Confirmatory factor analysis for applied research*. New York: Guilford Press.
- Clark, L. A. (2007). Assessment and diagnosis of personality disorder: Perennial issues and emerging conceptualization. *Annual Review of Psychology*, 58, 227-258.
- Costa, p.t. Jr. & Mccrae, R.R. (1992). *Revised NEO Personality (NEO-PI-R) and NEO Five-factor Inventory (NEO-FFI) Professional manual-odessa, fl: psychological Assessment Resources*.
- Fossati, A., Krueger, R. F., Markon, K. E., Borroni, S., & Maffei, C. (2013). Reliability and validity of the Personality Inventory for DSM-5 (PID-5) predicting DSM-IV personality disorders and psychopathy in community-dwelling Italian adults. *Assessment*, 20, 689-708.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2009). *Multivariate data analysis*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Harkness, A. R., McNulty, J. L., & Ben-Porath, Y. S. (1995). The Personality Psychopathology Five (PSY-5): Constructs and MMPI-2 scales. *Psychological Assessment*, 7, 104-114.
- Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling A: Multidisciplinary Journal*, 6, 1-55.
- Jones, D. N., & Paulhus, D. L. (2014). Introducing the Short Dark Triad (SSD3): A brief measure of dark personality trait. *Assessment*, 21(1):28-41.
- Jöreskog K. G., Sörbom, D. (2006). *LISREL 8.80 for Windows [Computer Software]*. Lincolnwood, IL: Scientific Software International, Inc.

- Krueger RF, Derringer J, Markon KE, Watson D, Skodol AE. (2013). The Personality Inventory for DSM-5 Brief Form (PID-5-BF). Manuscript in preparation.
- Krueger, R. F., & Markon, K. E. (2014). The role of the DSM-5 personality trait model in moving toward a quantitative and empirically based approach to classifying personality and psychopathology. *Annual Review of Clinical Psychology*, 10, 477-501.
- Livesley, W. J., & Jang, K. L. (2000). Toward an empirically based classification of personality disorder. *Journal of Personality Disorders*, 14, 137-151.
- Noblin, J. L., Venta, A., & Sharp, C. (2013). The validity of the MSI-BPD among inpatient adolescents. *Assessment*, 21, 210-217.
- Patel, A. B., Sharp, C., & Fonagy, P. (2011). Criterion validity of the MSI-BPD in a community sample of women. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 33, 403-408.
- Paulhus, D. L., & Jones, D. N. (2011). *A short measure of the Dark Triad*. Presented at meeting of the Society for Personality and Social Psychology, San Antonio, Texas.
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H., & Müller, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness of fit measures. *Psychological Research*, 8, 23-74.
- Skodol, A. E. (2014). Personality disorder classification: stuck in neutral, how to move forward? *Current Psychiatry Reports*, 16, 1-10.
- Suzuki, T., Samuel, D. B., Pahlen, S., & Krueger, R. F. (2015). DSM-5 alternative personality disorder model traits as maladaptive extreme variants of the five-factor model: An item response theory analysis. *Journal of Abnormal Psychology*, 124, 343-354.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics (5th ed)*. Boston, MA: Pearson.
- Trull, T. J., & Durrett, C. A. (2005). Categorical and dimensional models of personality disorder. *Annual Review of Clinical Psychology*, 1, 355-380.
- Wakefield, J. C. (2008). The perils of dimensionalization: Challenges in distinguishing negative traits from personality disorders. *Psychiatric Clinics of North America*, 31, 379-393.
- Widiger, T. A., & Simonsen, E. (2005). Alternative dimensional models of personality disorder: Finding a common ground. *Journal of Personality Disorders*, 19, 110-130.
- Widiger, T. A., & Trull, T. J. (2007). Plate tectonics in the classification of personality disorder. *American Psychologist*, 62, 71-83.
- Wright, A. G., & Simms, L. J. (2014). On the structure of personality disorder traits: Conjoint analyses of the CAT-PD, PID-5, and NEO-PI-3 trait models. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 5, 43-54.
- Wright, A. G., Thomas, K. M., Hopwood, C. J., Markon, K. E., Pincus, A. L., & Krueger, R. F. (2012). The hierarchical structure of DSM-5 pathological personality traits. *Journal of Abnormal Psychology*, 121, 951-957.

Journal of
Thought & Behavior in Clinical Psychology
Vol. 11 (No. 45), pp. 27-36, 2017

Psychometric properties of adult Personality Inventory according DSM-5

Amiri, Sohrab

Department of Psychology, University of Urmia, Urmia, Iran

Received: Jul 27, 2017

Accepted: Dec 17, 2017

With regard to various concerns regarding the category of personality disorder since the third edition of the Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, an alternative personality disorder model is provided in the third part of DSM-5. The purpose of this study was to examine the psychometric properties of DSM-5 adult Personality Inventory on the normal population. For this purpose, 278 students were selected by using multi-stage cluster sampling, and tested with adult DSM-5 personality inventory, Dark Triad Scale and Big Five Personality Questionnaire. The validity of the questionnaire with other scales showed eligible discriminant and convergence validity. As well as its factor structure was assessed by using exploratory and confirmatory factor analysis. The results of the factor analysis indicated that the DSM-5 adult Personality Inventory has five factors, check the reliability of the questionnaire using Cronbach's alpha, retest and splitting coefficient reflects the reliability of the Inventory. The inventory, has required psychometric properties in Iranian population sample, and Inventory can be used in studies in the Iranian culture.

Keywords: Personality Inventory, big five, dark traits, psychometrics